

Systemic Risk Council

2016. április 14.

MAGYAR NEMZETI BANK

Készítette:

Látta:

Jóváhagyta:

Tartalom

1. A Systemic Risk Council létrehozása	2
2. A tanács célkitűzése és feladatai	3
3. A Systemic Risk Council tevékenysége.....	4
4. A Systemic Risk Council tagjai	5

1. A SYSTEMIC RISK COUNCIL LÉTREHOZÁSA

Négy évvel a 2008-ban bekövetkezett pénzügyi világválság kirobbanása után, szakemberek egy csoportja úgy gondolta, hogy a gazdaság felépülésének legfőbb akadályai azon rendszerszintű kockázatokból fakadnak, amelyek az Európában kibontakozó hitelválsághoz, a JPMorgan Chase által elszenvedett hatalmas veszteséghez és az egyre szélesedő LIBOR-árfolyam manipulációs botrányhoz kötődnek.

A globális pénzügyi válság következményei olyan intézkedések megindítását sürgették, amelyek a rendszerszintű kockázatok kezelése érdekében hatnak, ezek következetes véghezvitele azonban inkonzisztens képet mutatott. Az Egyesült Államokban szabályozási mechanizmusok bevezetésével reagáltak a fenti problémák kezelésére, – ide értve például a Financial Stability Oversight Council (**FSOC**) kialakítását is – gyakran azonban politikai és működési csapdák tompították ezek hatékonyságát.¹

A Systemic Risk Council (**SRC**) 2012 júniusában alakult meg a CFA Institute, valamint a The Pew Charitable Trusts összefogásával, kifejezetten azzal a szándékkal, hogy a fenti, hiányos megoldásokkal szemben kínáljon alternatív lehetőségeket a Dodd-Frank Wall Street reform,² valamint az azzal összefüggő fogyasztóvédelmi törvény hatékony implementálásának érdekében. A tanács figyelemmel kívánja kísérni és ösztönözni szeretné az Amerikai Egyesült Államok tőkepiacaira vonatkozó szabályozási reformot, különös tekintettel a rendszerszintű kockázatok kiszűrését célzó törekvésekre.

A tanács egyik alapítója a CFA Institute, amely pénzügyi és befektetési szakemberek globális szövetségeként okleveles elemzői programokat kínál: *Chartered Financial Analyst (CFA)*, *Certificate in Investment Performance Measurement (CIPM)*, valamint *Claritas Investment Certificate*, továbbá konferenciákat, szemináriumokat, internetes kurzusokat szervez és publikál nem csupán a szervezet tagjai, hanem a szakma iránt érdeklődők számára is.³

A társalapító, a The Pew Charitable Trusts független, nonprofit szervezet, amely 1948 és 1979 között jött létre hét magánalap és a Pew család összefogásával. Célja, hogy a dollármilliókra becsült eszközeivel a gazdaságpolitika közös céljainak megvalósítását és a kézzelfogható eredmények

¹ <http://www.cfapubs.org/doi/pdf/10.2469/cfm.v23.n5.1>

² <https://www.sec.gov/about/laws/wallstreetreform-cpa.pdf>

³ <https://www.cfainstitute.org/about/vision/Pages/index.aspx>

elérését serkentse, használható és megbízható tájékoztatást nyújtson a közvélemény számára, valamint élénkítse a polgári közéletet.⁴

2015 augusztusa óta már kizárólag a CFA Institute jelenti a Systemic Risk Council háttérszervezetét, amely azonban hangsúlyozza, hogy alapítójától független álláspontot képvisel valamennyi megnyilvánulásában, dokumentumában és ajánlásaiban.⁵

2. A TANÁCS CÉLKITŰZÉSE ÉS FELADATAI⁶

Az SRC a kormánytól és pártoktól független civil szervezetként, a globális, rendszerszintű kockázatok szabályozási és strukturális kérdéseinek kezelése mellett elkötelezett, jellemzően egykori kormánytisztviselőkől, valamint pénzügyi és jogi szakértőkből álló tagsága révén, különös figyelmet fordít az Amerikai Egyesült Államok és Európa térségére. Létrejöttének célja, hogy erőteljesen és függetlenül adjon hangot a közösségek pénzügyi instabilitástól való védelmezéséhez szükséges reformtörekvéseknek, szolgálva ezzel a szervezet végső célját, amely a pénzügyi rendszerrel szembeni közbizalom kiépítése, erősítése.

A tanács alapos figyelmet fordít a pénzügyi szabályozók, politikai irányelveket alakítók, valamint a pénzügyi szolgáltatási ágazat szereplőinek munkájára, akik véleményük szerint csupán csekély eredményeket tudnak felmutatni a pénzügyi stabilitás legkritikusabb kérdéseinek – beleértve a már említett, 2010-ben hatályba lépett *Dodd-Frank* reformtörvényt, valamint a *Consumer Protection Act* felhatalmazása alapján megtehető lépéseket – rendezésében.

Fontosnak tartanak minden erőfeszítést, melyek a szabályozókat arra sarkalják, hogy erős és összehangolt jogalkotási folyamaton keresztül mutassanak kiutat a válságból, hogy egységes és koherens szabályokkal tegyenek előremutató lépéseket, valamint, hogy mindezekkel párhuzamosan biztosítsák a szükséges reformok egyértelmű, közérthető és transzparens magyarázatát is a nyilvánosság számára.

Az SRC arra is hivatott, hogy a pénzügyi intézmények és piacok globalizációja révén könnyen hozzáférhető és standardizált adatokkal segítse a döntéshozók munkáját a prudenciális kockázatok felismerésében és a rendszerszintű kockázatok együttműködésen alapuló mérséklésében. A pénzügyi és gazdasági válságok korábban soha nem látott mérete és intenzitása előtérbe helyezi olyan mechanizmusok kialakításának szükségességét, amelyek a „*too big to fail*” jellegű intézményekkel együtt járó veszélyek csökkentését szolgálják.⁷

A tanács törekvései szerint a releváns döntéshozók a jövőben nem kerülhetnek olyan helyzetbe, amely az adófizetők terhére történő szanálás vagy a pénzügyi összeomlás közötti választásra kényszeríti őket. Ehhez szerintük egyszerű, de erős reformok végrehajtása szükséges a piacok tisztességes és szabad működése érdekében, nemcsak a kedvező időszakokban, hanem válság idején is.

⁴ <http://www.pewtrusts.org/en/about/mission-and-values>

⁵ <http://www.systemicriskcouncil.org/who-we-are/>

⁶ <http://www.systemicriskcouncil.org>

⁷ <http://www.cfapubs.org/doi/pdf/10.2469/cfm.v23.n5.1>

3. A SYSTEMIC RISK COUNCIL TEVÉKENYSÉGE

Az SRC a rendszerszintű kockázatok megfelelő, strukturált felügyeletéről közöl ajánlásokat. Továbbá véleményezi az FSOC releváns szabályozási javaslatait és felméri, hogy mely intézkedések azok, amelyek veszélyeztethetik a gazdaság felépülését és az amerikai piacok folyamatban lévő megerősödését.⁸

A tanács megalakulását megelőző néhány évben a CFA Institute együttműködésre lépett az Amerikai Egyesült Államok, Európa, valamint a G-20-ak jogalkotóival annak érdekében, hogy komplex, kontinenseken átívelő intézmények, gyakorlatok és termékek rendszerszintű kockázataival foglalkozzanak. Az SRC életre hívása – a korábbihoz hasonlóan – továbbra is a szabályozókra történő nyomásgyakorlás fontosságát hangsúlyozó lépés, amely a jövőbeni gazdasági válságok elkerülését a jogszabályrendszerben szükséges változtatások végrehajtásában látja.

Mindezek érdekében az SRC megalakulásakor hat elsődleges intézkedést jelölt meg, amelyek törekvései fókuszában állnak:⁹

1. Azonnali intézkedés elfogadása, amely jelentősen erősíti a **legnagyobb pénzügyi intézmények tőkéjének mennyiségét és minőségét.**
2. A 2008-ashoz hasonló gazdasági válság elkerülése érdekében, a rendszerszinten fontos, **nem banki és pénzügyi szervezetek tőkekövetelményének, helyreállítási és szanálási tervének, felügyeletének és adatszolgáltatási kötelezettségeinek szabályozása.**
3. Az **Office of Financial Research (OFR)** adatgyűjtő és elemző rendszer létrehozása és működtetése, ideértve a FSOC által gyűjtött adatok integrálását is.
4. A bankok számlázás kereskedéseit, valamint a fedezeti- és magántőke alapokba irányuló befektetéseiket szigorító **Volcker-szabály**¹⁰ alkalmazásával kapcsolatban felmerülő kihívások elemzése és megoldása a szabályozási rendszer egyszerűbbé tétele érdekében. Ezzel párhuzamosan a szükséges piacteremtő aktivitás és kockázatkezelés fontosságának szem előtt tartása.
5. **Egységes jogszabályalkotás befejezése**, erősebb és transzparensőbb felügyelet kialakítása a **származtatott OTC piacokon**, ideértve a központosított elszámolást és a standardizált szerződésekhez kapcsolódó végrehajtási lehetőségeket, az erős fedezet- és tőkekövetelményeket, pozíciós limiteket és minden egyéb olyan intézkedést, amely a hátrányos hatású spekulációk és a rendszerszintű dominóhatások kiküszöböléséhez szükséges.
6. A **nemzetközi szabályozók közötti együttműködés** összehangolása, ideértve a szükséges információcserét, és a pénzügyi stabilitást fenyegető veszélyek globális döntéshozók elé tárását.

Az SRC létrehozott és honlapján elérhetővé tett egy **interaktív platformot**, amelynek segítségével a nyilvánosság viszonylag egyszerű módon követheti és értékelheti az Amerikai Egyesült Államok

⁸ <http://www.cfapubs.org/doi/pdf/10.2469/cfm.v23.n5.1>

⁹ <http://www.cfapubs.org/doi/pdf/10.2469/cfm.v23.n5.1>

¹⁰ <http://www.federalreserve.gov/bankinforeg/volcker-rule/faq.htm>

legnagyobb és legkomplexebb pénzügyi intézményeinek eszközváltozásait. Ezen intézmények méretükből, tevékenységük szerteágazóságából és komplexitásából fakadóan nehezen követhetőek nyomon a piacok, az ügyfelek vagy a nyilvánosság számára. Az online felület **nyilvánosan elérhető adatok alapján generált grafikonokkal** ismerteti az adott pénzügyi intézmény **méretére, tőkeáttételére, valamint rövid távú kitettségére vonatkozó információkat.**¹¹

4. A SYSTEMIC RISK COUNCIL TAGJAI

A tanács alapító elnöke **Sheila Bair** volt, aki 2006 és 2011 között öt éven át látta el a U.S. Federal Deposit Insurance Corporation (FDIC) elnöki teendőit. Bair napjainkban is a tanács tagja, ám az elnöki teendőket 2015 decembere óta **utódja, Paul Tucker** látja el.¹²

Paul Volcker szenior tanácsadóként támogatja a szervezet munkáját. Volcker harminc éve látja el az Egyesült Államok Szövetségi Kormányának különböző megbízatásait. 1979 és 1987 között a Federal Reserve Kormányzótanácsának elnöke volt, a magas infláció miatt egy meglehetősen kritikus időszakban. Később pénzügyekért és monetáris politikáért felelős államtitkár volt, majd a Federal Bank of New York, és a The Chase Manhattan Bank elnöke lett.

Brooksley Born: a U.S. Commodity Futures Trading Commission egykori elnöke.

Sharon Bowles: az Európai Parlament korábbi tagja, valamint gazdasági és monetáris ügyekkel foglalkozó bizottságának elnöke.

Bill Bradley: New Jersey korábbi demokrata szenátora.

William Donaldson: a U.S. Securities and Exchange Commission egykori elnöke.

Jeremy Grantham: vezető befektetési stratégia, a Grantham Mayo Van Otterloo (GMO) társalapítója és vezetője.

Richard Herring: a Wharton School University of Pennsylvania professzora, korábban a Reserve Bank of New Zealand tudományos munkatársa.

Simon Johnson: Massachusetts Institute of Technology Sloan School of Management professzora.

Hugh F. Johnston: a PepsiCo elnökhelyettese.

Jan Pieter Krahen: a frankfurti Goethe-Universität vállalati pénzügyekkel foglalkozó tanszékének vezetője, valamint a Center for Financial Studies igazgatója.

Sallie Krawcheck: az Ellevest elnöke és a Citi, valamint a Bank of America Wealth Management egykori ügyvezetője.

Lord John McFall: a House of Commons Treasury Committee egykori elnöke.

Ira Millstein: a Weil Gotshal & Manges LLP szenior partnere.

Maureen O'Hara: a Cornell University Johnson School of Management professzora, számos díj és elismerés tulajdonosa. Kutatási területe a piac mikroszerkezeti elmélete.

¹¹ <http://www.systemicriskcouncil.org/interactive/>

¹² Paul Tucker profiljával jelen munkával párhuzamosan készült, külön összefoglaló foglalkozik.

Paul O'Neill: az Alcoa korábbi vezérigazgatója és az Egyesült Államok egykori pénzügyekért felelős államtitkára.

John S. Reed: a Citicorp/Citibank és a Citigroup 2000-ben visszavonult elnöke és vezérigazgatója.

Alice M. Rivlin: fiskális és monetáris politikára, valamint szociálpolitikára szakosodott közgazdász, a Brookings Institute szenior munkatársa, valamint a Georgetown University vendégprofesszora, aki 1996 és 1999 között a Federal Reserve igazgatótanácsának elnöke is volt.

Chester Spatt: a Tepper School of Business Carnegie Mellon University professzora, a U.S. Securities and Exchange Commission vezető közgazdásza.

Lord Adair Turner: a U.K. Financial Services Authority, valamint a Financial Stability Board's Standing Committee on Supervisory and Regulatory Cooperation egykori elnöke.

Nout Wellink: a holland jegybank egykori elnöke és a Bank for International Settlements korábbi vezetője.